

पुत्रशोकाभिसन्तप्तः प्रज्ञाचर्चुर्नराधिपः । कृष्णोपनीतां यत्रासावायसीं प्रतिमां दृढां । भीमसेनद्रोहबुद्धिर्धृतराष्ट्रो वभञ्चह ।

तथा शोकाभितप्तस्य धृतराष्ट्रस्य धीमतः । संसारगहनं बुद्ध्या हेतुभिर्मोक्षदर्शनैः ।

विदुरेण च यत्रास्य राज्ञश्चाश्वासनं कृतं । धृतराष्ट्रस्य चात्रैव कौरवायोधनं तथा । सान्तः पुरस्य गमनं शोकार्त्तस्य प्रकीर्तितं ।

विलापोवीरपत्नीनां यत्रातिकरुणः स्मृतः । क्रोधावेशः प्रमोहश्च गान्धारीधृतराष्ट्रयोः ।

यत्र तान् लक्ष्म्याः शूरान्मंग्यामेवनिवर्त्तिनः । पुत्रान् भ्रातृन् पितृन् चैव ददृशुनिहताम्रणे ।

पुत्रपौत्रवधार्त्तायास्तथाऽत्रैव प्रकीर्त्तिताः । गान्धार्याश्चापि कृष्णेन क्रोधापशमनक्रिया ।

यत्र राजा महाप्राज्ञः सर्वधर्ममृताम्बरः । राज्ञां तानि शरीराणि दाहयामास शास्त्रतः ।

तोयकर्मणि चारब्धे राज्ञामुदकदानिके । गूढोत्पन्नस्य चाख्यानं कर्णस्य पृथयात्मनः ।

सुतस्यैतदिहप्रोक्तं व्यासेन परमर्षिणा । एतदेकादशं पर्वं शोकवैकृत्यकारकं ।

प्रणीतं सज्जनमनोवैकृत्याश्रुप्रवर्त्तकं । सप्तविंशतिरध्यायाः पर्वण्यस्मिन्प्रकीर्त्तिताः ।

श्लोकसप्तशतीचापि पञ्चसप्ततिसंयुता । संख्ययाभारताख्यानमुक्तं व्यासेन धीमता ।

अतः परं शान्तिपर्वं द्वादशम्बुद्धिर्वर्द्धनं । यत्र निर्व्वेदमापन्नो धर्मराजोयुधिष्ठिरः । घातयित्वा पितृन् भ्रातृन् पुत्रान्सम्बन्धि
मातुलान् ।

शान्तिपर्वणि धर्माश्च व्याख्याताः शारतल्पिकाः । राजभिर्व्वेदितव्यास्तो सम्यग्ज्ञानवुभुत्सुभिः ।

आपद्धर्माश्च तत्रैव कालहेतुप्रदर्शिनः । यान्बुद्ध्या पुरुषः सम्यक् सर्वज्ञत्वमवाप्नुयात् ।

मोक्षधर्माश्च कथिता विचित्रा वज्रविस्तराः । द्वादशं पर्वं निर्दिष्टमेतत्प्राज्ञजनप्रियं ।

अत्र पर्वणि विज्ञेयमध्यायानां शतत्रयं । त्रिंशच्चैव तथाध्याया नव चैव तपोधनाः ।

चतुर्दशसहस्राणि तथा सप्तशतानि च । सप्तश्लोकास्तथैवात्र पञ्चविंशति संख्यया ।

अत ऊर्द्धञ्च विज्ञेयमनुशासनमुत्तमं । यत्र प्रकृतिमापन्नः श्रुत्वा धर्मविनिश्चयं । भीष्माङ्गागीरथीपुत्रात्कुरुराजो युधिष्ठिरः ।

व्यवहारोऽत्र कार्त्स्न्येन धर्मार्थीयः प्रकीर्त्तितः । विविधानाञ्च दानानां फलयोगाः प्रकीर्त्तिताः ।

तथापात्र विशेषाश्च दानानाञ्च परोविधिः । आचारविधियोगश्च सत्यस्य च परा गतिः ।

महाभाग्यं गवाञ्चैव ब्राह्मणानां तथैव च । रहस्यञ्चैव धर्माणां देशकालोपसंहितं ।

एतत्सुवज्रवृत्तान्तमुत्तमं चानुशासनं । भीष्मस्यात्रैव सम्प्राप्तिः स्वर्गस्य परिकीर्त्तिता ।

एतत्त्रयोदशं पर्वं धर्मनिश्चयकारकं । अध्यायानां शतन्वत्र षट्चत्वारिंशदेव तु ।

श्लोकानान्तु सहस्राणि प्रोक्तान्यष्टौ प्रसंख्यया । ततोऽश्वमेधिकं नाम पर्वं प्रोक्तंचतुर्दशं ।

तत्सम्बर्त्तमरुत्तीयं यत्राख्यानमनुत्तमं । सुवर्णकोषसम्प्राप्तिर्जन्म चेत्तं परीक्षितः । दग्धस्यास्त्राग्निना पूर्वं कृष्णात्सजीवनं पुनः ।

चर्यायां हयमुत्सृष्टं पाण्डवस्यानुगकृतः । तत्र तत्र च युद्धानि राजपुत्रैरमर्षणैः ।

चित्राङ्गदायाः पुत्रेण पुत्रिकायाधनञ्जयः । संग्रामे वभुवाहेण संशयं चात्रदर्शितं ।

अश्वमेधे महायज्ञे नकुलाख्यानमेव च । इत्याश्वमेधिकं पर्वं प्रोक्तमेतन्महाद्भुतं ।

अध्यायानां शतञ्चैव त्रयोऽध्यायाश्च कीर्त्तिताः । त्रीणि श्लोकसहस्राणि तावन्त्येव शतानि च । विंशतिश्च तथा श्लोकाः संख्यातास्तच्च
दर्शिता ।